

KORREKTORVERSENYEK

A helyesírás az igényes, művelt magyar köznyelvet, a legszelebb rétegek számára a könyvnyelvi megértést, valamint a magyar írásbeliség – határok nélküli – egységét szolgálja. A közszolgálati médiafelületek (a hagyományos és az online sajtó) helyesírása sok tekintetben minta a közönség számára.

A digitális-információs világban a lapok, folyóiratok, online médiafelületek helyesírása gyakran hagy kívánnivalót maga után. Sokszor tapasztalható, hogy romlik a sajtó nyelvi, azon belül helyesírás színvonala. A magánkézben lévő sajtótermékeknel a költségkímélés érdekében elsőként az olvasószerszektőkön és a korrektorokon takarékoskodnak; az újságírók szakmai képzésében pedig háttérbe szorultak a sajtónyelvi, helyesírás ismeretek. A 2016-ban életbe lépett (részben egyszerűsített) új helyesírás szabályzat sem tudott javítani a helyzeten.

Minya Károly főiskolai tanár ötlete nyomán 2019-ben a sajtó helyesírás kultúrájának emeléséért népszerű, vonzó korrektorversenyt hirdetett meg a 2000-ben alapított Magyar Nyelvstratégiai Kutatócsoport és a 2006-tól működő Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda (Manyszi, www.e-nyelv.hu). A korrektorverseny célja, hogy összemérhessék tudásukat a korrektorként elhelyezkedni kívánók, az egyes médiumoknál már olvasószerszektőként, korrektorként dolgozók, illetve bárki, aki szeretné próbára tenni helyesírástudását. Minden évben a legeredményesebb három versenyző megkapja Az év korrektora címet, amely ily módon beleilleszkedik az egyes szakmák, területek minőségbiztosítási rendszerébe (pl. Az év könyve, Az év bankja).

A korrektorverseny szakmai háttérét és minőségi színvonalát a magyar helyesírás szakembereiből álló bírálóbizottság biztosítja, amelynek tagja volt az első két évben (2019-ben és 2020-ban): Keszler Borbála professor emeritus, a 12. helyesírás szabályzat főszerkesztője, Antalné Szabó Ágnes egyetemi docens, a legismertebb általános és középiskolai nyelvtankönyvek szerzője, a Simonyi Zsigmond helyesírás versenyek főszervezője, valamint Minya Károly főiskolai tanár, több helyesírás tankönyv szerzője. A verseny szakmai támogatója pedig a magyar helyesírás szabályozását évtizedek óta végző ELTE Mai Magyar Nyelvi Tanszéke. 2021-től a bírálóbizottság tagjai: Balázs Géza egyetemi tanár, Minya Károly főiskolai tanár, Pölcz Ádám egyetemi adjunktus, Kiss Róbert Richard nyelvész, Prima Primissima díjas újságíró.

A verseny két részből áll: egy rövid online helyesírás feladatsorból (korábban tesztből) és egy szövegjavításból, amelyet egy megadott helyről lehet elérni, letölteni. A Mandiner (2021) így számolt be a harmadik versenyről: „A gyakorlati rész az újságoknál, könyvkiadóknál, igényesebb hírportáloknál, sőt blogoknál, üzleti szereplőknél dolgozó korrektorok mindennapi munkáját idézi azzal a különbséggel, hogy nyelvhelyességi-stilisztikai szempontból nem kell nézni a szöveget, azt ugyanis lehetetlen precízen, objektíven mérni. Ez a feladat főleg az alacposságról szól. Persze otthon kell lenni a szabályzatban, hogy az ember esetleges bizonytalan-

sága esetén tudja, hol keressen választ, no és nyilvánvalóan ki kell tudni szűrni a szövegben megbúvó helyesírási hibákat, azokat is, amelyek kaméleonként simulnak bele a közegükbe. A korrektori munka sokkal megbízhatóbb hibafelismerést követel, mint amire bármilyen szoftver képes – bizonyos nyelvtani tudás felett az emberek amúgy is csak az elégedelések kiszűrésére használják a szövegszerkesztők helyesírás-ellenőrző funkcióját.”

Az év három, szakmailag legjobb korrektora megkapja „Az év korrektora” címet, amelyet egy igazolással a birtokában használhat. Ezzel az is a cél, hogy a lapok az impresszumukban is közzétehessék ezt a kitüntetést, amely egyúttal garantálja a kiadvány nyelvi minőségi színvonalát. A verseny fődíja egy wellnesshétvége egy négycsillagos szállodában, a második helyezett notebookot, a harmadik e-book-olvasót kap. Az első tíz helyezett értékes könyvjutalomban részesül. Mivel az első három verseny élmezőnyében többször ugyanazok a személyek szerepeltek (akik tehát bizonyítottan a legjobb magyar helyesírók), a verseny szabályzatában rögzítették, hogy egy versenyző legföljebb három alkalommal kaphatja meg Az év korrektora címet, ám továbbra is jelentkezhetsz, teljesítményét elbírálják, viszont a címben és jutalomban már nem részesülhetsz. Így mások is megkaphatják Az év korrektora címet.

Az első versenyt 2019. március 19-én rendezték a Duna Palotában. A második versenyt a koronavírus-járvány miatt – kényszerűségből – online módon szervezték 2020. október 3-án. Az online szervezés annyira sikeresnek bizonyult, hogy a későbbiekben meg is maradt ez a lebonyolítási forma, mely kétségtelenül előnyös a határon túli és vidéki versenyzőknek. A harmadik online versenyt 2021. szeptember 25-én szervezték meg; a negyedik megmérettetés pedig 2022. szeptember 24-én lesz, de a résztvevők kérésére 2022. szeptember 28-án, szerdán jelenléti eredményhirdetéssel, szakmai találkozóval zárul az Uránia Nemzeti Filmszínházban.

Az év korrektora díjban részesültek: Fábíán György, Helfrich Judit, Póla Gergely (2019), Helfrich Judit, Korpa Ildikó, Póla Gergely – Fábíán György (holtverseny) (2020), Helfrich Judit, Póla Gergely – Szvorélyné Mezei Klára (holtverseny) (2021).

A Mandiner (2021) ezzel zárja tudósítását: „A Kárpát-medencei korrektorverseny kiváló alkalom arra, hogy felhívja a figyelmet a nemzet felbecsülhetetlen kincsét jelentő magyar nyelvre, a helyesírás fontosságára, továbbá hogy egy pillanatra reflektorfénybe állítsák és elismerjék azokat, akiknek a munkája kívülről – jó esetben – láthatatlan”.

A versenyt kezdetektől támogatja a Nemzeti Kulturális Alap, a Magyar Nyelvőr Alapítvány, és 2022-től a Színház- és Filmművészeti Egyetem is.

Hivatkozások, sajtóbeszámolók

- A Mandiner munkatársa az év korrektorai között (2021. szeptember 29.) https://mandiner.hu/cikk/20210929_a_mandiner_munkatarsa_az_ev_korrektorai_kozott
- Debreceni újságíró, lapszerkesztő nyerte az első Kárpát-medencei korrektorversenyt. HAON 2019. március 23. <https://www.haon.hu/cimke/karpat-medencei-korrektorverseny>
- Horváth Éva, a Népújság korrektora a szakma legjobbjai között. Népújság, 2019. március 28. <https://www.nepujasg.ro/articles/horvath-eva-a-nepujasg-korrektora-a-szakma-legjobbjai-koezoett>
- Keszler Borbála zsűrielnök köszöntője: <https://e-nyelv.hu/2020-10-02/korrektorverseny-zsurielnoki-koszonto/> (2020. október 1.)
- Varga Virág: „Nem hinné, mi történt a korrektorversenyen!” – sajtónyelvi csemegék, média, áltudományok. ELTE-online hallgatói magazin, 2019. március 27. <http://elteonline.hu/tudomany/2019/03/27/nem-hinne-mi-tortent-a-korrektorversenyen-sajtonyelvi-csemegek-media-altudomanyok/>